

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 470/2020
17.06.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Биљане Синановић, Милунке Цветковић и Соње Павловић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Милом Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљене АА, због кривичног дела недавање издржавања из члана 195. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљене АА, адвоката Николе Тадића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Вршцу К бр. 229/19 од 20.11.2019. године и Вишег суда у Панчеву Кж1 бр. 14/20 од 16.03.2020. године, у седници већа одржаној 17.06.2020. године, једногласно, донео је следећу

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА, адвоката Николе Тадића, као основан, па **СЕ ПРЕИНАЧУЈУ** правноснажне пресуде Основног суда у Вршцу К бр. 229/19 од 20.11.2019. године и Вишег суда у Панчеву Кж1 бр. 14/20 од 16.03.2020. године, тако што Врховни касациони суд окривљену АА, са личним подацима као у списима предмета, на основу члана 423. тачка 1) ЗКП

ОСЛОБАЂА ОД ОПТУЖБЕ

да у периоду од 01.03.2016. године па до јуна 2019. године у ..., способна да схвати значај свог дела и да управља својим поступцима, не даје издржавање за своје млдб. дете ББ рођену године, а коју је по закону дужна да издржава а која дужност је утврђена извршном пресудом Основног суда у Вршцу 2.П.2. бр. 63/2016 од 05.07.2016. године и то износ од 7.500,00 динара месечно почев од 01.03.2016. године, па док за то постоје законски услови, тако да је за наведени период дужна да плати 292.500,00 динара, при чему је била свесна свог дела, хтела његово извршење и била свесна да је њено дело забрањено

чиме би извршила кривично дело недавање издржавања из члана 195. став 1. Кривичног законика.

На основу члана 265. став 1. ЗКП трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

Образложење

Пресудом Основног суда у Вршцу К бр. 229/19 од 20.11.2019. године окривљена АА оглашена је кривом због извршења кривичног дела недавање издржавања из члана 195. став 1. Кривичног законика те јој је изречена условна осуда тако што јој је утврђена казна затвора у трајању од три месеца, која се неће извршити ако у року од годину дана од правноснажности пресуде не изврши ново кривично дело. Сходно одредбама члана 65. ств 2. КЗ окривљеној АА дат је и допунски услов, па је обавезана да на име доспелих а не исплаћених износа издржавања по пресуди Основног суда у Вршцу 2.П.2. бр. 63/2016 од 05.07.2016. године, а за период од 01.03.2016. године до јуна месеца 2019. године исплати износ од 292.500,00 динара, у року од шест месеци од дана правноснажности пресуде, те да убудуће уредно даје издржавање за своје малолетно дете, што ако не учини и ако не исплати исти износ, сходно одредбама члана 65. суд ће опозвати условну осуду. На основу одредбе члана 264. став 4. ЗКП окривљена је ослобођена обавезе плаћања паушала а на основу одредбе члана 264. у вези члана 261. ЗКП обавезана је да малолетној оштећеној а за рад њеног пуномоћника који је адвокат, исплати износ од 80.250,00 динара, у року од 30 дана по правноснажности пресуде и под претњом принудног извршења.

Пресудом Вишег суда у Панчеву Кж1 бр. 14/20 од 16.03.2020. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљене АА, адвоката Љајић Марије, а пресуда Основног суда у Вршцу К бр. 229/19 од 20.11.2019. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљене АА, адвокат Никола Тадић, због повреде закона и то конкретно одредби члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП (у захтеву се погрешно наводи тачка 3) члана 439. ЗКП јер се у образложењу дају разлози за тачку 2) истог члана), са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости и преиначи побијане правноснажне пресуде тако што ће осуђену АА ослободити од кривице или бар ослободити од казне или у целини укине побијану пресуду и предмет врати другостепеном суду на поновно одлучивање, уз даљи предлог да Врховни касациони суд у смислу члана 488. став 3. ЗКП одреди да се евентуални опозив условне осуде одложи до доношења одлуке о захтеву за заштиту законитости.

Врховни касациони суд је у смислу одредбе члана 488. став 1. ЗКП, доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљене Републичком јавном тужиоцу, па је одржао седницу већа о којој у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није обавестио јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке, те је након размотрања списка предмета са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, а по оцени навода и предлога поднетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљене је основан.

Основано се у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљене истиче да је правноснажном пресудом повређен закон из члана 439. тачка 2) ЗКП јер на утврђено

чињенично стање није примењена одредба члана 195. став 2. Кривичног законика већ одредба става 1. истог члана чиме је индиректно учињена и повреда закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

Наиме, правноснажном пресудом утврђено је да је окривљена АА слепа, болесна (декомпензација хидроцефалуса), незапослена и неспособна за рад, без имовине и да јој је једини извор прихода додатак за помоћ и негу другог лица и то до 30.09.2018. године у износу од 28.118,00 динара а од 01.12.2018. године у износу од 28.427,00 динара (док је у време доношења пресуде Основног суда у Вршцу 2.П.2. бр. 63/2016 од 05.07.2016. године тај додатак износио 26.000,00 динара) као и да се на тим примањима проистеклим из личног права везаног за здравствено стање и инвалидитет, не може извршити принудна наплата и спровести принудно извршење.

По налажењу Врховног касационог суда, правилном применом закона суд је морао на овако утврђено чињенично стање применити одредбу члана 195. став 2. Кривичног законика према којој се неће казнити учинилац дела из става 1. истог члана, ако из оправданих разлога није давао издржавање. Погрешан је правни закључак нижестепених судова да у конкретном случају и поред овако утврђеног чињеничног стања нема услова за примену наведене законске одредбе, због тога што је исто чињенично стање постојало и у време доношења пресуде којом је утврђена обавеза издржавања. Ово с`тога, што одлука суда о постојању или не постојању обележја кривичног дела у питању и кривици окривљене зависи од чињеница и околности утврђених у кривичном поступку независно од тога којим разлозима се руководио парнични суд приликом доношења одлуке о обавези издржавања.

Оваквим поступањем суда учињена је повреда закона из члана 439. тачка 2) ЗКП у вези члана 195. став 1. КЗ, јер је на дело које је предмет оптужбе примењен закон који се није могао применити.

Одредбом члана 195. став 2. Кривичног законика који је суд правилном применом закона морао применити на утврђено чињенично стање прописано је да се неће казнити учинилац дела из става 1. истог члана ако из оправданих разлога није давао издржавање, док је одредбом члана 112. став 29. прописано да израз „неће се казнити“ значи да у том случају нема кривичног дела, што даље значи да је неправилном применом кривичног закона у конкретном случају повређена и одредба члана 439. тачка 1) КЗ, јер дело које је окривљеној стављено на терет, није кривично дело.

Полазећи од наведеног, по налажењу Врховног касационог суда правилном применом Кривичног закона, дело за које је окривљена АА оглашена кривом није кривично дело, због чега је овај суд преиначио побијане пресуде и на основу одредбе члана 423. тачка 1) ЗКП, окривљену АА, ослободио од оптужбе да је извршила кривично дело недавања издржавања из члана 195. став 1. КЗ.

Како је окривљена АА ослобођена од оптужбе, то је Врховни касациони суд на основу члана 265. став 1. ЗКП одлучио да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

Са изнетих разлога, а на основу члана 492. став 1. тачка 2) ЗКП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци пресуде.

Записничар-саветник,
Мила Ристић, с.р.

Председник већа-судија,
Невенка Важић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић